

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722201345
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3722201345.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miriam Štillovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov, matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom D. E. XXXX/X, XXX XX A., právne zastúpená: Advokátska kancelária MATUŠOV s.r.o., so sídlom Ul. 1. mája 1455, 020 01 Púchov, IČO: 54 286 611, a otec F. B., nar. XX.XX.XXXX, pobytom XXX XX E. XX, právne zastúpený: JUDr. Zuzana Tomášová, advokátka so sídlom G. XX/XX, XXX XX A. H., D. zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, na odvolanie matky voči rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 10P/37/2022 - 120 zo dňa 27.03.2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie m e n í tak, že:
S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu nasledovného znenia:

Otec sa za v ä z u j e prispievať na výživu maloletej A. výživným vo výške 186 eur mesačne od 01. 05. 2022 do 31. 03. 2024 a vo výške 250 eur mesačne od 01.04.2024, a to do 15. dňa mesiaca, na ktorý sa výživné poskytuje, k rukám matky.

Otec n e m á nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.05.2022 do 31.03.2024.

II. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 12P/46/2020 - 12 zo dňa 31.03.2021 v časti úpravy výživného na mal. A..

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov prvostupňového ani odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom č. k. 10P/37/2022 - 120 zo dňa 27.03.2023 Okresný súd Považská Bystrica (od 01.06.2023 Okresný súd Trenčín, pracovisko Považská Bystrica, ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) upravil vyživovaciu povinnosť otca k maloletej („mal.“) Paulíne na sumu 190 eur mesačne so splatnosťou k 25. dňu v mesiaci vopred k rukám matky (výrok I.). Vo výroku II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Prvostupňový súd na úvod zdôraznil, že rozsudkom č. k. 10P/37/2022- 29 (jeho prvým výrokom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 23.08.2022) zveril mal. A. do osobnej starostlivosti matky. Napadnutý rozsudok tak sa týka iba určenia výšky výživného a trov konania po tom, čo bol predchádzajúci rozsudok v tejto časti zrušený odvolacím súdom. Poukázal na to, že zo všeobecne známych skutočností a z obsahu spisu vyplývajú náklady na maloletú v sume 100 eur mesačne na stravu a nápoje, min. 183,75 eur na zabezpečenie bývania, 20 eur na ošatenie a obuv, 11,58 eur na okuliare, 2,50 eur príspevok do rodičovskej rady, 10,58 eur za učebnice, 10 eur za telekomunikačné služby a 18,86 eur mesačne na

husle. Podľa jeho názoru zakúpením 8 párov obuvi (od 13.03.2022 do 16.03.2023) a 20 ks ošatenia (za obdobie od 15.05.2022 do 28.11.2022) matka prekročila odôvodnené potreby maloletej, a preto vychádzal z údajov Štatistického úradu. Z rovnakých dôvodov do oprávnených výdavkov maloletej zahrnul iba cenu prvých okuliarov (139 eur).

U otca prihladol na jeho príjem 1.621,50 eur mesačne netto a na trvanie vyživovacej povinnosti k mal. F., mal. Barbore a k manželke I., na základe čoho dospel k výške adekvátneho výživného 190 eur mesačne. V tejto súvislosti prihladol, že po zaplatení splátok úveru, služieb spojených s užívaním bytu a výživného 190 eur otcovi zo mzdy zostane 735,74 eur, z ktorej musí zabezpečiť stravu, ošatenie a zdravotnú starostlivosť pre všetkých členov domácnosti. V prípade vyživovacej povinnosti otca voči jeho manželke považoval za preukázané, že mal. H. nie je schopná v škôlke nepretržite zotrvať dlhší čas zjavne v dôsledku jej zdravotných problémov, a preto sa manželka otca nemôže zamestnať, pričom nepoberá ani rodičovský príspevok. Súdu prvej inštancie sa javilo, že životná úroveň otca nie je taká, aby maloletej mohol prispieť aj na vodičský kurz v cene 700 eur. Ďalej považoval životnú úroveň matky za výrazne priaznivejšiu než u otca, keďže domácnosť matky má k dispozícii dva príjmy (príjem matky 426 až 790 eur, príjem druhá matky v sume 1.543,68 eur.), pričom matka nevyužíva možnosť zvýšiť svoje príjmy prenajatím bytu o cca 500 eur mesačne.

Pre úplnosť uviedol, že výživné bolo určené až od 23.08.2022, nakoľko až od tohto dátumu bola maloletá de iure matke zverená. Keďže od augusta 2022 do marca 2023 otec uhradil celkovo 2.000 eur, nedoplatok na zameškanom výživnom mu nevznikol.

2. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie matka dôvodiac, že súd prvej inštancie nedostatočným odôvodnením rozsudku spôsobil jeho nepreskúmateľnosť, čím došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Podľa nej nedostatočne zdôvodnil svoje jednotlivé závery ako i to, prečo argumenty otca na rozdiel od argumentov matky pripustil. Považovala za absurdné, ak v napadnutom rozsudku bez akýchkoľvek dôkazov a relevantného vysvetlenia uviedol, že maloletá nepotrebuje 8 párov obuvi za rok, a to napriek tomu, že navštevuje ortopéda a má ortopedické zdravotné problémy, v dôsledku čoho sa obuv často veľmi skoro opotrebuje. Uvedené matka preukazovala lekárskymi správami, prípadne navrhla, aby odvolací súd zabezpečil správu ošetrojúcej všeobecnej lekárky maloletej. Taktiež vysvetlila, že maloletá potrebuje druhé okuliare, pretože ju pri práci s počítačom bolia oči. Podľa nej súd prvej inštancie nevzal do úvahy fakt, že maloletá rastie a zväčšuje sa jej noha, v dôsledku čoho je potrebné obuv meniť pravidelne, prípadne aj z dôvodu, že navštevuje folklórnu skupinu, kde tancuje v kroji a hrá na husliach. Súd prvej inštancie neprijal argumenty matky, pričom poukázala, že maloletá je astmatička, v dôsledku čoho má zvýšené výdavky. Na strane druhej súd prvej inštancie uznal zdravotné ťažkosti mal. H., pre ktoré nemôže navštevovať škôlku a manželka otca sa nemôže zamestnať. Tým podľa nej došlo k porušeniu rovnosti účastníkov, keď rovnaký argument akceptoval a pripustil u otca, avšak vo vzťahu k maloletej nepripustil, pričom táto skutočnosť mala zásadný vplyv na obsah rozsudku. Podľa nej súd prvej inštancie svojvoľne vyhodnotil predložené dôkazy bez vzájomného logického posúdenia. Ďalej namietala, že nesprávne právne posúdil vec, keď na daný skutkový stav aplikoval údaje Štatistického úradu SR v súvislosti so zistením výdavkov na stravu maloletej určeným prostredníctvom miery inflácie za rok 2021, pretože táto bola priemerom všetkých konzumných a spotrebných vecí, avšak zvýšenie cien sa pohybovalo rôzne. Podľa nej, keď sa už súd prvej inštancie rozhodol, že ide vypočítavať výdavky na stravu maloletej prostredníctvom zdrojov zo Štatistického úradu, tak mal ísť viac do hĺbky a k vývoju cien potravín počítať aj iné ukazovatele a premenné, nielen cenu priemernej inflácie, ktorá výslednú sumu zjavne skresľuje smerom nadol (klimatické podmienky, vývoj kótovaných cien na burze, vývoj cien energií, pohonných hmôt a pod.). V dôsledku uvedeného dospel súd prvej inštancie k absurdnému výsledku, že na stravu maloletej postačuje 94 eur mesačne. Uvedeným spôsobom neskúmal najlepší záujem maloletej. Namietala, že v týchto typoch konaní musí sa prihliadať na každý prípad odlišne a špecificky a nepoužívať všeobecné hodnoty inflácie. Podľa matky nebol dostatočne zistený skutkový stav, keď sa hlbšie neskúmalo, či mal. H. skutočne nemôže navštevovať škôlku zo zdravotných dôvodov, v súvislosti s čím navrhla zabezpečiť príslušné potvrdenie.

Podotkla, že podľa jej vedomostí manželka otca už pracuje a dosahuje pravidelný zárobok, preto v tejto súvislosti navrhla zabezpečiť lustráciu v príslušnom registri. K neuznaniu výdavkov na vodičský preukaz matka uviedla, že tento sa považuje za nevyhnutnosť pre prijatie do takmer každého zamestnania. Podľa matky súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil, že životná úroveň otca je nižšia ako matky, a to aj v tom ohľade, či je v možnostiach a schopnostiach manželky otca sa zamestnať a dosahovať príjem.

Súčasne žiadala, aby zročnosť výživného bola určená k 15. dňu príslušného kalendárneho mesiaca. Vo veci samej navrhla určiť výživné v sume 300 eur, resp. napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

3. Otec sa k odvolaniu vyjadril tak, že výživné vo výške 300 eur mesačne je nad jeho pomery a absolútne neprimerané. Poukázal na to, že počas konania prešiel vážnymi zdravotnými problémami, taktiež v osobnom živote ho poznačilo ochorenie jedného z detí, ktoré má trvalý charakter, v dôsledku čoho jeho manželka je značne obmedzená v možnostiach zamestnať sa, pričom majú aj zvýšené prostriedky na liečbu dieťaťa. Podľa neho už nie je možné starostlivosť matky pri určení výživného zohľadňovať a mali by sa podieľať v rovnakej miere na výžive dieťaťa, pričom je podľa neho potrebné brať do úvahy aj participáciu štátu (60 eur rodinné prídavky a cca 60 eur daňový bonus mesačne). Poukázal na to, že matka žiadnym relevantným spôsobom nepreukázala potrebu výživného v sume 300 eur, hoc bola na to viackrát vyzývaná zo strany súdu, pričom nebola dostatočne pripravená a spôsobovala predlžovanie dokazovania, preto jej tvrdenie o porušení práva na spravodlivý proces považuje prekvapujúce. Podľa neho nebolo výraznejšie preukázané, že by maloletá mala potrebu neštandardnej a zvýšenej starostlivosti, je v celku zdravá, aj keď má ortopedické zdravotné problémy. Ak by matka na maloletú prispievala 100 eur, v súčte s dávkami štátu a jeho výživným by na maloletú prislúchalo 410 eur, ktorá suma by mala zohľadniť všetky potreby maloletej. Poukázal na blízku budúcnosť, kedy maloletá bude zrejme pokračovať v štúdiu, prípadné ďalšie zvýšenie výživného by už otec absolútne nezvládol. Navrhol, aby bol napadnutý rozsudok potvrdený.

4. Matka v replike poukázala na zdravotnú dokumentáciu maloletej namietajúc, že účelovým znížením rodinného rozpočtu otca, ktorý zobral do úvahy pri rozhodovaní súd prvej inštancie, by dochádzalo k neprimeranému znevýhodňovaniu maloletej, ktorá má svoje odôvodnené potreby vzhľadom na jej zdravotný stav, školskú dochádzku, i mimoškolské aktivity a napriek jej veku jej finančná závislosť na rodičoch neklesá. Ohľadne argumentu, že maloletá sa bude hlásiť čoskoro na vysokú školu uviedla, že pomery dieťaťa sa posudzujú ku dňu rozhodovania. Vo zvyšku zotrvala na svojej doterajšej argumentácii.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“, v spojení s § 3 ods. 5 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len CMP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 66 CMP a po vykonaní odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, na ktorom rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu, rozsudok prvostupňového súdu podľa ust. § 388 CSP zmenil.

6. Z obsahu spisového materiálu mal odvolací súd preukázané, že návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 09.05.2022 matka navrhla zveriť maloletú do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude zastupovať a spravovať jej majetok, otcovi určiť vyživovaciu povinnosť vo výške 300 eur mesačne od 01.05.2022 a stretávanie s maloletou neupraviť.

7. Rozsudkom č. k. 10P/37/2022 - 29 zo dňa 25.07.2022 súd prvej inštancie maloletú zveril matke, pričom právo zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach ponechal obom rodičom, výživné upravil vo výške 200 eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, pričom otec zaviazal nedoplatok na výživnom za obdobie od 09.05.2022 do 25.07.2022 splácať v mesačných splátkach po 50 eur pod následkom straty výhody splátok. Ďalej upravil styk otca s maloletou. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6CoP/46/2022 - 52 zo dňa 30.11.2022 bol uvedený rozsudok v časti o určení výživného a jeho nedoplatku, ako aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania zrušený a v tejto časti bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, a to z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu. Následne po doplnení dokazovania rozhodol súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom.

8. Dokazovaním vykonaným na súde prvej inštancie bolo zistené, že otec dosahoval príjem 1.621,50 eur mesačne netto, jeho manželka bola od 17.01.2022 vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, pričom majú vyživovaciu povinnosť k mal. F. a k mal. H.. Otec spláca úver vzatý v roku 2013 v sume 29.200 eur s dobou splatnosti 30 rokov a výškou splátky 189,22 eur mesačne a v roku 2019 spotrebiteľský úver vo výške 17.700 eur s dobou splatnosti 8 rokov a výškou mesačnej splátky 271,77 eur. Jeho mal. dcére H. bola diagnostikovaná iná choroba centrálnej nervovej sústavy, pričom jeho

manželke nebol priznaný rodičovský príspevok do 6 rokov jej veku. Otec je spoluvlastníkom rodinného domu v katastrálnom území E. s tým, že jeho rodičia tam majú právo doživotného bývania. Priemerný príjem matky bol 790 eur, boli jej vyplácané rodinné prídavky v sume 60 eur mesačne. Je výlučnou vlastníčkou garáže ako aj bytu v A.. Príjem druhá matky, ktorý má vyživovaciu povinnosť k dcére A. A. 1.543,68 eur netto mesačne.

9. Z dokazovania vykonaného pred odvolacím súdom bolo preukázané, že hrubý príjem matky v roku 2023 dosiahol 6.669,13 eur (čiastkový základ dane 5.793 €, zrazená daň 468 € a poisťné 877,50 €). Náklady maloletej v školskom roku 2023/2024 činili 170 eur (k 12.02.2024). U otca priemerná čistá mzda za február 2023 - január 2024 predstavovala 1.465,17 eur (plus náhrada príjmu 684,60 eur pri práceneschopnosti). Manželka otca je samostatne zárobkovo činná osoba od februára 2023, podniká v oblasti montáže káblov, pričom ide o prácu z domu, z ktorej dosahuje príjem cca 6000 €.

10. Na pojednávaní vykonanom dňa 25.03.2024 rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu tak, že otec sa zaviazal prispievať na výživu ma. A. sumu 186 eur mesačne od 01.05.2022 do 31.03.2024 s tým, že nedoplatok na zvýšenom výživnom za uvedené obdobie nemá (celkovo v rozhodnom období uhradil sumu 4.280 eur za obdobie 23 mesiacov). Od 01.04.2024 sa otec zaviazal uhrádzať výživné vo výške 250 eur mesačne so splatnosťou 15. deň v mesiaci k rukám matky. Nakoľko táto dohoda je v záujme maloletej, odvolací súd ju týmto rozsudkom schválil v súlade s § 24 ods. 4 zákona o rodine.

11. Nakoľko týmto rozsudkom dochádza k zmene ostatného rozsudku o výške výživného, odvolací súd túto skutočnosť poznamenal vo výroku II. tohto rozsudku.

12. O náhrade trov odvolacieho a prvostupňového konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 52 CMP nezisťiac dôvody, pre ktoré by bolo spravodlivé priznať niektorému z účastníkov ich náhradu podľa § 55 CMP.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **o d v o l a n i e** nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).